

40. ԾՆՈՂԱՍԵՐ ՏՂԵՆ

Ժամանակով մի բաղրկյան ա ընում. դրան ունենում ա էրկու տղա, մեկը պսակված, մեկը աղափ. պսակվածը էրեխու տեր: Պսակվածը առըտուր էր անում, պուճուրը հողագործություն էր անում:

Էկավ՝ որ էն մեծը, իրիկունը հացի իրա նստած վախտը, ասեց.— Ես պաի բաժանվեմ:

Պուճուր աղպերն ասեց.— Ա՛յ աղպեր, խի՞ ես բաժանվում, պսակվածը՝ դու, էրեխու տերը՝ դու, ինձ զադ շունեմ,— ասեց,— որ ես չեմ ուզում բաժանվեմ, դու խի՞ ես բաժանվում: Դու տենո՞ւմ ես, որ ես էս աչքիցը էն աչքը քեզ չեմ փոխում, էն տեսա՞կ քեզ զուլլուղ եմ անում. քարից քցում ես՝ էթում եմ, քոլից քցում ես՝ էթում եմ, ո՛ր ասես՝ դնա՛ ջուրն ընկի՝ կէթամ, դու խի՞ ես բաժանվում ինձանից:

Մենծն ասեց.— Չէ՛, պաի բաժանվեմ:

Պուճուրն ասեց.— Ես առաջինը ասում եմ՝ մի բաժանվի, եբոր բաժանվում ես, թագավորի բարեբար մեզ ապրանք ունենք, էդ ապրանքը մի յան, մեր հերը մի յան. ուզում ես՝ հերը վե կալ, ապրանքիցը զրկվի, ուզում ես՝ ապրանքը վե կալ՝ հորից զրկվի, դաթի մեզ մեր շունենք, էս մի հերն ա: Քեզ իրեք օր ժամանակ, մտածա՛, որը կուզես՝ էն արա:

Մենձ տղեն սկսեց մտածիլ. ասեց.— Թե ապրանքը թողամ, հորս վերնե՛մ՝ ես էրեխատեր եմ, չեմ կարա ապրի, լավն էն ա թողամ հորս՝ վերնեմ ապրանքը:

Էկավ իրեք օրը թամամեց, պուճուր աղպերն ասեց մենձ աղպորը.— Ա՛սա տենանք ի՞նչ ես ասում:

Աղպերն ասեց.— Ծա ապրանքը վե կունեմ:

— Է՛հ,— ասեց,— որ ապրանքը վե կունես, հերն էլ իմն ա: Քու չորին ինձ պետքը չի:

Գշերը քնեց, առավոտը վե կացավ, հորը վե կալավ՝ զնաց:

Գնացին, շատ ու քիչն աստոժ գիտա, հասան Ըստամբոլ քաղաքը: Գնաց մի պուճուր օթախ բռնեց, նստեցին ըտեղ:

Քնեցին գշերը ըտեղ, վիսը բացվեց, ասեց:— Ա՛յ հեր, ես էթում եմ բաղար բանելու.— Գնաց ֆահլեքանց մեջը կաննեց. եթմիշ իքի՝ միլլեթ կար էդ ֆահլեքանց մեջը, բիրադի բռնվեցին, զնացին բանելու, էդ տղին մի մարդ շհարցրեց, թե. ճի՛նչ տղա ես, յա ի՛նչ ես ուղում: Զեռնեը դրել էր ծոցը, կաննել էր: Էն յանիցը մի կարմիր ձիավոր էկավ, տեհավ էդ տղեն ըտեղ կաննած:

Ասեց.— Տղա՛, ի՛նչ տղա ես:

Ասեց.— Ղարիբ տղա եմ:

Ասեց.— Ի՛նչ ունես ըստեղ:

Ասեց.— Մի հեր:

— Բա ըստեղ ի՛նչ ես անում,— ասեց:

Ասեց.— Էկել եմ էթամ բանելու:

— Բա խի՞ չզնացիր բանելու,— ասեց:

Ասեց.— Ի՛նչ անեմ, ա՛ղա ջան, եթմիշ իքի միլլեթ կար, բիրադի բռնվեցին զնացին, ինձ մեկը շհարցրեց, թե. ճԱ՛յ տղա, որդիա՞նցի ես:

Զիավորն ասեց.— Արի՛, էթանք ինձ մոտ բանի:

Տղեն ընկավ ձիու քամակը, զնաց: Գնաց հասավ մի բանձր ամարաթների, ձիուցը վեր էկավ, տղեն ձին տարավ նեքս կապեց:

— Դե՛հ,— ասեց,— ա՛յ տղա, արի էթանք վիրև:

Տղեն բանձրացավ վիրև, տեհավ, որ մի սուփրա փռած ա, աստըծու մի հոգին միջին դրած՝:

¹ Յոթանասուներկու (Մ. Բ.),

² Ամեն բան կար մեջը (Մ. Բ.):

Ասեց.— Ա՛յ տղա, արի իմ կողքին նստի:

Տղեն դնաց էդ մարդի կողքին նստեց, մինչևնք իրիկուն կերան, խմեցին: Իրիկվա ժամերը տվեց:

— Դե՛հ,— ասեց,— ա՛յ որդի, վե կաց գնա՛:

Հանեց շիրիցը մի մանեթ, տվեց էդ տղին, ասեց.— Դե՛ էս էլ տար հորդ հմար բան ու ման կառնես, հերդ սոված կըլնի, համա,— ասեց,— էդո՛ւց առավոտ էլ ուրիշ տեղ չես էթա, կգաս դո՛ւլ ըստեղ:

Տղեն շնորհակալ էլալ էդ մարդիցը, դուռ էկավ գնաց: Գնաց քաղար, տաս շահուն բանըման առավ հոր հմար, տարավ տուն:

Հերը հարցրեց.— Ա՛յ որդի, ըսօր ի՞նչ իր անում:

Ասեց.— Ա՛յի չան, գնացի քաղար, ինչքան ֆահլա կար՝ բռնեցին տարան, ինձ մի մարդ չհարցրեց, թե. «Ո՞րդիանցի ես»: Էկավ ճաշ դառավ, մի կարմիր ձիավոր էն յանիցն էկավ, ասեց. «Ա՛յ տղա, ո՞րդիանցի ես», ասեցի. «Հարիբ տղա եմ»: Ասեց. «Ըստեղ էլ ի՞նչ ունես», ասեցի. «Սա եմ, մի հեր»: «Դե,— ասեց,— ա՛րի, էթանք ինձ հետ, ինչ որ կասեմ, էն արա»: Գնացի էդ Զիավորի քամակիցը, գնացինք հասանք մի բանձր ամարաթների, դարվաղի դռները բացվեց, մտանք ներս, ձին տարա կապեցի, նիլանք վիրե, տեհա՛, որ մի սուփրա փռած՝ առտծու մի հոգին միջին կար: «Դե,— ասեց,— ա՛յ տղա, արի նստի կողքիս»: Նստեցի կողքին, մինչև հմի կերանք, խմեցինք, մի մանեթ էլ փող տվեց ինձ, ասեց. «Ա՛յ էս էլ կտանես՝ քու հոր հմար բան կառնես»: Շնորհակալություն արի, դուռ էկա, ինձ ասեց, թե. «Առավոտը էլի կգաս ըստեղ»:— Հորն ասեց.— Ա՛յ հեր, ամանչում եմ, չե՛մ էթա:

Քնեցին. լիսը բացվեց, տղեն վե կացավ էլի գնաց քաղար: Էլի սաղ ֆահլեքը բռնվեցին, գնացին, էդ տղեն մնաց կաննած:

Տեհավ, որ էն յանիցը էն Զիավորը էլի եկավ, ասեց.— Ա՛յ տղա, քեզ էրեկ շասեցի՞, թե կգաս իմ մոտը:

Ասեց.— Ա՛ղա, քեզանից պահեմ, ասսանից չեմ կարա պահի, ամանչեցի՛ չէկա:

— Դե՛,— ասեց,— ընկի աղաք, է՛թանք:

Տղեն ընկավ աղաք, գնացին էլի էն ամարաթները, ձիուցը վեր էկավ, ձին տարավ կապեց, գնացին վիրե, տեհավ էլի էն սուփրեն փռած, առտծու մի հոգին միջին դրած. կերան խմեցին մինչև իրիկվա ժամերի վախտը:

Ժամերը որ տվին, էդ մարդն ասեց.— Ա՛յ տղա, դե վե կաց, գնա՛:

Հանեց մի մանեթ, տվեց էդ տղին, ասեց.— էս էլ քու հոր հմար բանըման կառնես: Առավոտը էլի կգաս ըստեղ:

Տղեն շնորհակալութիւն ա անում, էթում ա: էթում ա բազար, էլի իրա հոր հմար բանըման ա առնում, տանում ա տուն, տալիս ա հորը:

Հերը ասում ա.— Ըսօր որտեղ ի՞ր:

Ասեց.— էլի էն Զիավորը էկավ տարավ, էլի կերա, խմեցի, մինչև ժամերը տվեց, ասեց. «Դե վե կաց գնա՛», հանեց մի մանեթ տվեց, ասեց. «էս էլ կտանես հորդ հմար բան կառնես»: Եղով ասեց. «էգուց առավոտ էլի կգաս ըստեղ»:

Պառկեցին, քնեցին: Կիսը բացվեց, տղեն վե կացավ, լվացվեց, աստված կանչեց ու գնաց: Գնաց դո՛ւդ էդ ամարաթները: Գնաց նիլլավ վիրե, տեհավ էն տղեն նստած սուփրի վրա, էդ տղի ճամփեն էր պահում:

Ասեց.— Ա՛յ տղա, խի՞ եղացար ըսքան: Դե, արի՛, նստի կողքիս:

Տղեն նստեց կողքին, կերան խմեցին, մինչև իրիկվա ժամերը տալը: Ժամերը տվեց:

— Ա՛յ տղա,— ասեց,— դե վե կաց, գնա՛:

Տղեն վե կացավ տեղիցը՝ էդ մարդը հանեց շիբիցը մի հատ մենծ նուռ, ասեց.— Ա՛յ որդի, ա՛ռ, է՛ս ա, ըստուց դենը դու գիտաս:

Տղեն առավ նուռը, շնորհակալութիւն արեց էդ մարդիցն ու գնաց:

Ճամփին ասեց.— Ջանը՛մ,— ասեց,— հըլա էն էրկու օրը օրական մի մանեթ տալիս էր, իմ հոր հմար բանըման ի առնում, ըսօր էս մի նուռը տվեց, ես ի՞նչ անեմ:

Գնաց տուն, նուռը դրեց հոր աղաքը, ասեց.— Ա՛յ հեր, էս ա տվե ըսօր էլ:

Հերը նուռը տեհավ, խելքը գլխիցը թռավ, ճանանչեց, թե ինչ նուռ ա, ասեց.— Փա՛ռք քեզ, աստվա՛ծ, քու ստեղծած հոգին շես կորցնում դու:

Նուռը կտրեց հերը, տեհավ, որ մեջը սաղ թանկագին քարեր:

— Դե՛,— ասեց,— ա՛յ որդի, քնի՛, առավոտը վե կենանք, տանենք մի քարը ծախենք:

Քննեցին. լիսը բացվեց, վե կացան, հերը մի քար տվեց տղին, ասեց.— Կտանես ֆլա՛ն սառաֆին, դրա գինը օխտը քիսա ոսկի ա, կտա՛ կրեբես:

Տղեն տարավ տվեց, օխտը քիսա ոսկին առավ, էկավ տուն:

Հերը համբրեց, տեհավ վերջի քիսումը էն քարը դուս էկավ, ասեց.— Ա՛յ որդի, էս ի՞նչ էս արե, խի՞ էս գողացե, բերե քարը:

Տղեն երդում կերավ, որ չի գողացե: Էգսի օրն էլ տարավ էլի էն քարը, էլի օխտը քիսա ոսկին բերեց, հերը համբրեց, էլի էն քարը միջից դուս էկավ:

Հերն ասեց.— Ա՛յ որդի, էս չէլավ, դու գողություն ես սովորե:

Տղեն էլի երդում կերավ, թե՛ «ես խաբար չեմ», չճավատաց: Էգսի օրը ասեց.— Ա՛յ հեր, դու տա՛ր:

Հերը վե կալավ տարավ էլի էն քարը, տվեց սառաֆին, օխտը քիսա ոսկին առավ, էկավ տուն:

Տղեն ասեց.— Ա՛յ հեր, դե բե համբրե՛նք:

Համբրեցին, էլի վերջի քիսումը քարը դուս էկավ:

Տղեն ասեց.— Ա՛յ հեր, ես հըլա ջահել ի, թամահություն ունեի, դու հալիվոր մարդ, դու խի՞ գողացար բերեցիր քարը:

Հերը երդում կերավ, ասեց.— Ա՛յ որդի, աստվա՛ծ, երկի՛նք, գետի՛նք, ես չեմ գողացե:

Տղեն ասեց.— Բա՛ որ ես քեզ ասում ի՛, բա դու խի՞ չիր հա-
վատում ինձ:

Ըզրանով ընթան ոսկի դիզեցին, չափ ու սահմանը կորավ:

Տղեն վե կալավ հորն ասեց.— Ա՛յ հեր, զնա թագավորի կուշ-
տը, քաղաքից դրսե մի ամալի տեղ առ, ընտեղ մեզ հմար շինենք
քարվանսըրա, դուքաններ, բախշա, տներ, էթանք ընտեղ ապրենք,
առըտուր անենք:

Հերը զնաց առավ գետինը, ֆահլա, ուստա բռնեցին, քարվան-
սըրեն, տները շինեցին, բաղ ու բախշա քցեցին:

Քաշվեցին էդ տները, տղեն զնաց ամեն տեսակ ապրանքներ
առավ, դուքանները լցրեց, պրիկաշչիկներ բռնեց, ասեց.— Ինչ որ
ուզում եք՝ ամսական տամ, թաքիլան իմ ապրանքի մեջ հարամու-
թյուն չըլնի:

Ըզոնք էլ խոստացան: Ըսկըսեցին առըտուր անիլ: Ապրանքը ինչ
զնով որ առել էր, մի շահի պակասի ծախում էր. էկավ որ էդ սաղ
քաղաքը անցկացավ էդ տղի դիհը առըտուրի: Քաղաքի առըտուրա-

կանները հավաքվեցին, գնացին թագավորի կուշտը, ասեցին, թե.—
Մի մարդ ա էկե, մեր սաղ քաղաքի առտուրը փակել ա:

Թագավորը ասեց էդ մարդկանցը, թե.— էդ մարդը զոռով հօ-
շի՞ տանում:

Ասեցին.— Չէ՛, ժողովուրդը իրանք են էթում:

Թագավորն ասեց.— Ես իրավունք չունեմ էդ բանի վրա խոսա-
լու, ապրանքն ինչ գնով որ առնում ա, մի շահի պակասով ծախում
ա, ես էլ ընեմ՝ կէթամ:

Ղզոնք թողացին գնացին: Էդ վաճառականի անումը հրատա-
րակվեց երկրի մեջ: Օրվա մի օրը թագավորը մարդ ղրկեց էդ դա-
րիբ առտուրականին կանչեց իրա տունը հացի: Էդ մարդը վե կա-
ցավ գնաց:

Էդ տղեն որ դռնից մտավ՝ թագավորի խելքը զխիցը թռավ.—
Հե՛յ վա՛խ,— ասեց,— ըսենց էլ տղա կըլնի աշխարքի էրեսին, քաշ-
կա՛ սա իմ աղջիկն ուզե՛ր, տայի սրան:

Նստեցին, հաց կերան, խմեցին, վերջը թագավորն ասեց էդ
տղին.— Ա՛յ տղա,— ասեց,— ես քեզ շատ եմ սիրում, արի՛, ես եմ՝
մի աղջիկ, տամ քեզ, իմ թագավորութունն էլ տամ քեզ, կաց
ըստեղ:

Տղեն ասեց.— Թագա՛վոր, ինձ վրա ես ծիծաղո՞ւմ:

Թագավորն ասեց.— Դրուստ եմ ասում, տալիս եմ:

Տղեն վե կալավ ասեց.— Որ դրուստ ես ասում, յավաշ էթամ
իմ հոր միտքն էլ իմանամ, էգուց քեզ պատասխան կտամ:

Տղեն գնաց հոր կուշտը, ասեց թագավորի ասածները, հերե-
սեց.— Ա՛յ որդի, մեզ վրա ա ծիծաղացե:

Տղեն ասեց.— Չէ՛, խոսք ա տվե:

Հերե ասեց.— Ո՛ր խոսք ա տվե՞ դե գնա ա՛ռ:

Էգսի օրը տղեն գնաց թագավորի մոտ, զուլս տվեց, կանեց:

Թագավորն ասեց.— Ա՛րի նստի, տենամ հերդ ի՞նչ ասեց:

Գնաց նստեց թագավորի կշտին, ասեց.— Հերս հոժար ա:

— Որ ըզենց ա,— ասեց թագավորը,— տերտերներ կանչեք,
նշան դնենք:

Ղրկեցին տղի հորը կանչեցին. տղեն ասեց.— Ես քու աղջիկդ

¹ Երանի թե (Մ. Բ.):

կառնեմ էն պայմանով, որ ես պտի բաց անեմ աղքատանոց, հիվանդանոց, ճաշարան, փուռ, ուսումնարան, դուք շահակառակեք:

Թագավորն ասեց.— Շատ ուրախ եմ ես էդ բանին:

Տերտերներն էկան, նշանն օրշնեցին, մնաց մի քանի օր, հարսանիքն արեցին, օխտն օր, օխտը զշեր կերան խմեցին, դրանց պսակեցին:

Մի ժամանակ անցկացավ, էդ տղեն սկսեց շինիլ փուռ, հիվանդանոց, ճաշարան, աղքատանոց, ուսումնարան, ամենքը իրա կարգին:

Մի ժամանակ էլ անցկացավ Թագավորը ծերացավ, Թախտիցը վեր էկավ, փեսին օծեց Թագավոր՝ դրեց Թախտը:

էդ տղի սովորությունը ի՛նչ էր՝ ամեն օր կէթար էդ հիվանդանոցը, ճաշարանը, աղքատանոցը, ման կգար, կթողար կգար:

Գանք սալըղը տանք մենձ աղպորիցը:

Մենձ աղպերը ահագին կարողությունը կերավ, բիրադի փշացրեց, մնաց օրեն հացի կարոտ, վերջը հագին շոր էլ շունեք հագնելու, մի շվալ ձակել էր՝ քցել էր շինքը:

Խմացավ, որ Ըստամբուլումը Թագավորը անփող հաց ա բաժանում, կիրակուր ա բաժանում, շոր ա տալի, ասեց.— Ա՛յ կնիկ, դու հնարքով էրեխեքանցը պահա, ես էթամ ընտեղ տեսամ, մի կուշտ փորով հաց էլ ա կուտեմ, կկշտանամ, դորժ էլ կըլնի, փող կաշխատեմ, կդրկեմ, դուք կուտեք:

Թողաց էրեխանցը սոված տանը, ինքը վեր կացավ գնաց:

Շատ էր զնացե, թե քիչ, աստված զիտար, հասավ Ըստամբուլ. մանդալոն, մանդալոն է՛ս զիհը, է՛ն զիհը, հարց ու փորձ անելով գտավ էդ աղքատանոցը, զնաց կանենց դուռն աղաքին: Շորերը շատ հին էր, ամանչում էր, որ նեքսե մտներ, համա էդ վախտը Թագավորը ընտեղ էր, հեռվան Թամաշ արեց տեհավ, որ դուռն աղաքին մի մարդ կա կաննած, շատ Թամաշ արեց, տեհավ որ իրա մենձ աղպերն ա:

— Հե՛յ վախ, — ասեց, — աչքերս քոռանա, էս ի՛նչ օրն ա ընկել իմ աղպերը:

Թագավորը մոտացավ ըդրան, դա Թողաց փախավ. մարդկեքանց ասեց.— Գնացեք բռնե՛ք դրան:

Գնացին բռնեցին դրան, բերին Թագավորի կուշտը:

Թագավորն ասեց.— Ա՛յ մարդ, խի՞ իր փախում:

Ասեց.— Բա ի՞նչ անեմ, քեզ տեհա ընտել, ամանչեցի, թողա-
ցի, փախա:

Ասեց.— Դե տարեք սրան քցեք, իմ օթախի կողքին մի օթախ
կա, ընտել: Ինչ որ ես ուտում եմ, էն կիրակրներիցը տվեք ըզրան,
թող ուտի:

Թագավորը ման էկավ, ինչքան տելեր ուներ, եդ դառավ զնաց
իրա ամարաթները:

Առանց հաց ուտիլ զնաց աղպոր մոտն, ասեց.— Բարո՛ւ քեզ,
ա՛յ մարդ:

Վե կացավ կաննեց, գլուխ տվեց, Թագավորի բարեն առավ:

— Ա՛յ մարդ,— ասեց,— ի՞նձ ճանանչում ե՞ս,— ասում ա,
համա մի դհիցն էլ լալիս ա, մի դհիցն էլ Թաքուն արտասուկն ա
սրբում, որ աղպերը շտենա:

էդ տղեն ասեց.— Թագավորն ապրած կենա, ես ի՞նչ ճանան-
չեմ քեզ, դու մի Թագավոր, ես մի աղքատ մարդ:

— Բա դու ո՞ր երկրիցն ես,— ասեց:

— Է՛հ,— ասեց,— էրևանու դրհիցն եմ:

— Բա քեզ ինչ ունես, ի՞նչ շունես ըսկի:

— Թագա՛վորը սաղ ընի, ինձ բան մի հարցնի, իմ դարդը շատ
ա,— ասեց:— Նս էլ մի Թագավորի բարեբար մարդ ի, ունի հեր,
ունի աղպեր, էկավ որ օրվա մեկ օրը սատաննն մտավ իմ սիրտը,
ասեցի. «Աղպե՛ր, ես պտի բաժանվեմ»: Աղպերս ինձ ասեց. «Աղպեր
ջա՛ն, խի՞ ես բաժանվում, խի՞ ես մեր հալալ հացը հարամում»: Նա շատ ասեց,
ես քիչ լսեցի. անկաջ շարի ես իմ աղպորը, ասեցի. «Պտի
բաժանվեմ»: Աղպերս ասեց. «Շա՛տ լավ, բաժանվում ես՝
բաժանվի,— ասեց,— մեր հերը մի յան, մեր ապրանքը մի յան.
ուզում ես՝ հերը վեկալ, ապրանքից զրկվի, ուզում ես՝ ապրանքը
վեկալ, հորից զրկվի, իրեք օր քեզ ժամանակա: Նս ապրանքը վե
կալա, պուճուր աղպերս հորս վե կալավ զնաց: էլ չեմ գիտա ո՞ւր
են զնացե, ուր չեն զնացե, իմ աչքերը քուռանա: Ընդոնք ոնները տա-
նից քաշեցին, ձախորդութունը ինձ վրա տվեց, հմի ընկել եմ էս
օրը. էրեխերս սոված տանն եմ թողե, էկել եմ ըստել:

— Ա՛յ տղա,— ասեց,— բա դու ինձ չե՞ս ճանանչում:

Ասեց.— Չէ՛, ընքան սոված եմ մնացե, որ աչքերիս լիս չի մնա-
ցե, որ ճանանչեմ:

Թագավորն ասեց.— Աշքերդ քոռանա՛, ես քու պուճուր աղ-
պերն եմ:

Հենց որ ասեց. «Քու պուճուր աղպերն եմ», աղպերը լաց էլալ,
բնկալ Թագավորի ոնները:

— Ա՛ղպեր,— ասեց,— վիրե՛ աստված, ներքե՛ դու, ես արել
եմ, դու մի՛ անի:

Ասեց.— Մի՛ վախի, աղպեր շա՛ն, մի՛ վախի, էլի դու ինձ մենծ
աղպեր, ես քեզ պուճուր աղպեր: Էն վախտը ոնց որ քեզ ղուլլուղ ի
անում, էլի ընենց քեզ ղուլլուղ կանեմ:

Կանչիլ տվեց դերձիկ, ասեց.— Մինչև իրիկուն մի ձեռք լավ
Թագավորական շորեր կկարեք:— Ոննման կարիլ տվեց, իրիկունը
ամեն բան հաղորեցին, վե կալան բերին տվին Թագավորին: Թագա-
վորը վե կալալ աղպորը դրկեց համամ¹, լավ լեղացնիլ տվեց, շո-
րերը քամակիցը դրկեց, հագցրին աղպորը, վե կալան բերին ամա-
րաթը:

Ասեց.— Աղպեր շա՛ն, ըստուց դենը Թագավորութունը քեզ ար-
ժանի ըլնի, ես էգուց վե կենամ էթամ իմ հարսին բերեմ, էրեխան-
ցը բերեմ, ըստեղ ապրենք իրար հետ:

Հարսի հմար շորեր կարիլ տվեց, էգսի օրը զորք վե կալալ,
դնաց: Գնաց հասալ իրանց քաղաքը, իրանց դուռը ծեծեց, տեհալ,
որ հրես հարսն էկալ, հագին շոր չկա, մի կտոր շոր աղաքին ա կա-
պած, մի կտոր շոր քամակին ա կապած:

— Հե՛յ վա՛խ,— ասեց,— աշքերս քոռանար, ըսենց շտենալի
իմ հարսին:

Հարսն էկալ դուռն մոտը կաննեց, ասեց.— Ո՞վ ես:

Ասեց.— Դուռը բաց արա՛, հարսի՛, դուռը բաց արա, ես եմ:
Հարսը դուռը բաց արեց ուսուլով, տեհալ, որ մի Թագավորի
պես մարդ, ամոթու փախալ մտալ դուռն քամակը:

Տեղը մտալ նեքսե, ասեց.— Հա՛րսի, ես քու տեղըն եմ, ա՛ռ
էս շորերը, տար դու էլ հագի, էրեխանցն էլ հագցըրա:

Հարսը տարալ շորերը, էրեխանցն էլ հագցըրեց, ինքն էլ հա-
գալ, էկալ դուռը բաց արեց, զորքերը նեքսե լցվեցին:

Գշերը մնացին ընտեղ, առավոտը լիսը բացվեց, կանչեց ինձ²

¹ Բազմիք (Մ. Բ.):

² Բանասացի հավելումն է, նկատի ունի իր անձնավորութունը (Մ. Կ.):

պես մի աղքատ մարդի, ասեց.— Էս տները քեզ ընի, մեզ պետ-
քը չի:

Վե կալալ հարսին, էրեխանցը ու գնաց: Գնացին հասան Ըս-
տամբուլ, գնաց իրա ամարաթները, կանչեց իրա հորը, կանչեց իրա
անեք թագավորին, ասեց.— Ա՛յ հեր, ա՛յ թագավոր, մինչև հմի
թագավորը ես ի, ըստուց դենը թագավորութունը տալիս եմ իմ
մենծ աղպորը:

Ասեցին.— Դո՛ւ գիտաս, մենք չենք խառնվի:

Աղպերը բերեց մենծ աղպորն էլ, կնկանն էլ օծեց թագավոր,
ու դրեց թախտը: Կերան, խմեցին, կյանք վայելեցին մինչև իրանց
մեռնիլը:

Ընդոնք հասան իրանց մուրազին, դուք էլ հասնեք ձեր մու-
րազին:

Աստանից իրեք խնձոր վեր ընկավ, մեկը՝ ասողին, մեկը՝ լսո-
ղին, մեկն էլ՝ անկաջ դնողին:

